

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ Ε.Ε.Ε.

Ποιος δικαιούται να υποβάλει αίτηση για ΕΕΕ;

- πολίτης της Δημοκρατίας
- πολίτης της Ένωσης*
- υπήκοος τρίτης χώρας*, ο οποίος έχει καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στη Δημοκρατία με βάση τον περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Νόμο·
- είτε υπήκοος τρίτης χώρας*, ο οποίος κατέχει νομικό καθεστώς που προβλέπεται στον περί Προσφύγων Νόμο, εξαιρουμένων των αιτητών ασύλου
- είτε πρόσωπο το οποίο αποτελεί θύμα κατά την έννοια του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμου,

Νοούμενο ότι κατά την αμέσως προηγούμενη περίοδο των πέντε (5) ετών που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης είχε νόμιμη και συνεχή διαμονή στη Δημοκρατία και συνεχίζει να έχει τη νόμιμη και συνεχή διαμονή του στη Δημοκρατία.

*Για τα θέματα Ευρωπαίων Πολιτών και Υπηκόων Τρίτων Χωρών, περισσότερες λεπτομέρειες στο ΜΕΡΟΣ Δ των ερωτήσεων

Όλοι όσοι πληρούν τις πιο πάνω προϋποθέσεις δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση; Υπάρχουν εξαιρέσεις;

Δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση και δεν καθίσταται δικαιούχο για ΕΕΕ ακόμα και αν έχει (5) έτη νόμιμη και συνεχή διαμονή στη Δημοκρατία, οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο:

- είναι μοναχός σε μοναστήρι
- είναι εθνοφρουρός
- είναι φοιτητής πλήρης φοίτησης, εξαιρουμένου του φοιτητή που:
  - είτε κατά την συμπλήρωση του 18^{ου} έτους της ηλικίας του τελούσε υπό τη φροντίδα του Διευθυντή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας
  - είτε είναι άτομο με αναπηρία
  - είτε είναι ορφανός
- είναι εκούσια άνεργος

Η Δημοκρατία περιλαμβάνει και τις κατεχόμενες περιοχές;

Δημοκρατία σημαίνει τις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δεν μπορούν να υποβάλουν αίτηση πρόσωπα τα οποία διαμένουν στις κατεχόμενες περιοχές.

Σε περίπτωση απουσίας από τη Δημοκρατία για οποιοδήποτε λόγο θεωρείται ότι δεν

υπάρχει συνεχής διαμονή στη Δημοκρατία;

Η απουσία από τη Δημοκρατία αιτητή/δικαιούχου, θεωρείται ως προσωρινή και δεν λαμβάνεται υπόψη όταν:

- όταν η απουσία είναι μικρότερη του ενός (1) ημερολογιακού μήνα ανά έτος
- η απουσία είναι για λήψη θεραπείας για λόγους υγείας και με βάση τα απαραίτητα πιστοποιητικά θεωρηθεί η απουσία αυτή δικαιολογημένη
- όταν ο αιτητής/δικαιούχος διέμενε εκτός της Δημοκρατίας λόγω του όταν φοιτητής ενώ κατά την περίοδο που προηγείτο της φοιτησης είχε την νόμιμη και συνήθη διαμονή του για συνεχή περίοδο πέραν των 5 ετών στη Δημοκρατία.

Ποια είναι τα κριτήρια για την παροχή του ΕΕΕ (ακίνητη περιουσία / καταθέσεις);

Για να μπορέσει κάποιος να καταστεί δικαιούχος για παροχή ΕΕΕ, θα πρέπει:

- Το σύνολο της ακίνητης ιδιοκτησίας του ίδιου και της οικογενειακής του μονάδα να μην υπερβαίνει συνολικά τις €100.000 με βάση την εκτίμηση του κτηματολογίου (2013). Από τον υπολογισμό της αξίας της περιουσίας εξαιρείται η κατοικία στην οποία διαμένει ο αιτητής και η οικογένεια του εφόσον το εμβαδό της δεν υπερβαίνει τα 150 τμ στην περίπτωση που ο αιτητής είναι ένα μόνο πρόσωπο (μονήρης) ή τα 300 τμ στις άλλες περιπτώσεις.
- Οι καταθέσεις του αιτητή και των μελών της οικογενειακής του μονάδας δεν πρέπει να υπερβαίνουν το συνολικό ποσό των €5.000 συν €1.000 για κάθε πρόσθετο πρόσωπο που ανήκει στην οικογενειακή μονάδα.
- Το σύνολο της αξίας των μετοχών, χρεογράφων, ομολόγων, ασφαλιστήριων συμβολαίων, εισπρακτέων λογαριασμών και άλλων παρόμοιων στοιχείων, που είναι στην κατοχή των μελών της οικογενειακής μονάδας, δεν πρέπει να υπερβαίνει το συνολικό ποσό των €5.000
- Το σύνολο των εισοδημάτων των μελών της οικογενειακής μονάδας, πρέπει να είναι χαμηλότερο από το σύνολο των αναγκών που υπολογίζονται βάση του ΕΕΕ

Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για να καταστεί ο αιτητής δικαιούχος του ΕΕΕ σε σχέση με το εισόδημα του;

Για να καταστεί ο αιτητής δικαιούχος του ΕΕΕ θα πρέπει το σύνολο των εισοδημάτων του να είναι μικρότερο από το συνολικό μηνιαίο ποσό του ΕΕΕ και να πληροί και όλα τα άλλα κριτήρια.

Όλοι οι δικαιούχοι θα λαμβάνουν ένα σταθερό ποσό το μήνα;

Το μηνιαίο ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα το οποίο παρέχεται σε κάθε δικαιούχο είναι η διαφορά του συνολικού μηνιαίου ποσού του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και του συνολικού μηνιαίου ποσού του εισοδήματος του δικαιούχου.

Όταν μεταβάλλονται τα εισοδήματα, τότε μεταβάλλεται και το μηνιαίο ΕΕΕ που παρέχεται.

Τι θα παρέχει το ΕΕΕ;

Το ΕΕΕ αποτελείται:

Α) από το μηνιαίο ποσό που αντιστοιχεί στις ανάγκες διαβίωσης του αιτητή/δικαιούχου που περιλαμβάνονται στο ελάχιστο καλάθι διαβίωσης και

Β) από το μηνιαίο ποσό που μπορεί να παραχωρείτε για παροχή στέγασης

και σε οποιοδήποτε δικαιούχο ΕΕΕ καταβάλλονται:

Α) δημοτικά ή άλλα παρόμοια τέλη

Β) βοήθεια για κάλυψη εκτάκτων αναγκών ή και αναγκών φροντίδας

Ποια είναι τα ποσά του ΕΕΕ;

Τα μηνιαία ποσά που αντιστοιχούν στο καλάθι διαβίωσης είναι:

- €480 για τον αιτητή/δικαιούχο
- €240 για το/τη σύζυγο και για κάθε μέλος της οικογένειας ηλικίας άνω των 14 ετών
- €144 για κάθε μέλος της οικογένειας κάτω των 14 ετών

Β) Τα μηνιαία ποσά που αντιστοιχούν στην παροχή στέγασης είναι:

I. Παροχή επιδόματος ενοικίου: Τα μέγιστα ποσά για την παροχή στέγασης λαμβάνουν υπόψη το μέγεθος και τη σύνθεση της οικογένειας καθώς και την επαρχία διαμονής ως ακολούθως:

Σύνθεση οικογένειας αιτητή/δικαιούχου	Μέγιστο Επιχορηγούμενο Ενοίκιο		
	Λ/σία-Λ/σός-Άμ/στος (€2,80/m ²)	Λάρνακα (€2,45/m ²)	Πάφος (€1.75/m ²)
Μονήρης ή ζεύγος χωρίς παιδιά	154 €	134,75 €	96,25 €
Ζεύγος με 1 παιδί ή 2 ανήλικα παιδιά ιδίου φύλου	224 €	196 €	140 €
Μονογονιώς με ένα παιδί	224 €	196 €	140 €
Ζεύγος με 1 ανήλικο και 1 ενήλικο παιδί	280 €	245 €	175 €
Ζεύγος με 3 ανήλικα παιδιά	280 €	245 €	175 €
➔ Για άτομο με αναπηρία	Επιπλέον 70 €	Επιπλέον 61,25 €	Επιπλέον 43,75 €
➔ Μεγαλύτερες οικογένειες (για κάθε 2 ανήλικα ή ένα ενήλικο)	Επιπλέον 56 €	Επιπλέον 49 €	Επιπλέον 35 €

II. επίδομα για κάλυψη των τόκων του στεγαστικού δανείου

Το επίδομα για τόκους στεγαστικού δανείου είναι ίσο με το μηνιαίο επίδομα ενοικίου.

Από τι αποτελείται η οικογενειακή μονάδα (οικογένεια);

Η οικογενειακή μονάδα (οικογένεια) αποτελείται από:

- τον αιτητή/δικαιούχο
- το/τη σύζυγο εφόσον διαμένει στην ίδια κατοικία με τον αιτητή/δικαιούχο
- τα ανήλικο παιδιά του, εφόσον διαμένουν στην ίδια κατοικία με τον αιτητή/δικαιούχο
- τα ενήλικα παιδιά του που είναι άγαμα και ηλικίας κάτω από 28 ετών, ανεξάρτητα του χώρου διαμονής τους, εφόσον η διαμονή τους βρίσκεται στη Δημοκρατία

Σε περίπτωση άγαμου ορφανού προσώπου που δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό όγδοο έτος της ηλικίας του, η οικογενειακή μονάδα περιλαμβάνει τον αιτητή/δικαιούχο και τα άγαμα αδέλφια του κάτω των 28 ετών.

Σε περίπτωση ανάγκης φροντίδας υπάρχει η δυνατότητα βιοήθειας από το ΕΕΕ;

Στους δικαιούχους ΕΕΕ μπορούν να παρέχονται υπηρεσίες φροντίδας από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος ΕΕΕ ζητήσει φροντίδα (υπάρχει ειδικός χώρος στην αίτηση) τότε θα τύχει αξιολόγησης από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και ανάλογα με τις ανάγκες του θα λάβει την αντίστοιχη φροντίδα.

Τι περιλαμβάνει η φροντίδα;

Η φροντίδα περιλαμβάνει διάφορες υπηρεσίες φροντίδες όπως κατ' οίκον φροντίδα στο σπίτι, ιδρυματική φροντίδα, ημερήσια φροντίδα, φροντίδα ανάπτυλας, παιδική φροντίδα και προστασία και πάνες ακράτειας σε περιπτώσεις που έχουν αυτή την ανάγκη.

Ποια εισοδήματα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του ύψους του επιδόματος;

- Ως εισόδημα λογίζεται:
  - το εισόδημα από εργασία μισθωτού ή αυτοεργοδοτουμένου,
  - ποσά που λαμβάνονται ως διατροφή από υπόχρεο πρόσωπο,
  - οποιοδήποτε επίδομα ή χορήγημα ή βοήθημα λαμβάνεται. Εξαιρούνται τα αναπηρικά επιδόματα η φοιτητική χορηγία και το επίδομα εθνοφρουρού,
  - οποιοδήποτε εισόδημα από συντάξεις ή συνταξιοδοτικά σχέδια
  - οποιοδήποτε εισόδημα από αξιοποίηση περιουσίας που ανήκει στην οικογένεια, όπως για παράδειγμα εισόδημα από ενοίκια ή από τόκους
- Από το μηνιαίο εισόδημα από εργασία είτε για τον αιτητή/δικαιούχο είτε για τον/την σύζυγο, εάν το εισόδημα είναι μεγαλύτερο από €500, τα πρώτα €170 δεν λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του ΕΕΕ. Για εισοδήματα μικρότερα των €500, το ποσό που δεν λαμβάνεται υπόψη υπολογίζεται ως εξής:
  - τα πρώτα €50 δεν λαμβάνονται υπόψη, και

- από τα επόμενα €50 μέχρι τα €200, δεν λαμβάνεται υπόψη το 40% αυτού του μέρους του εισοδήματος, και
- από τα επόμενα €200 μέχρι τα €500, δεν λαμβάνεται υπόψη το 20% αυτού του μέρους του εισοδήματος.
  - Για παράδειγμα, εάν το εισόδημα από εργασία είναι €400 το μήνα, δεν υπολογίζονται τα €150.
- Από το μηνιαίο εισόδημα από εργασία για κάθε ενήλικο τέκνο που είναι κάτω των 28 ετών, τα πρώτα €480 λαμβάνονται υπόψη μόνο κατά 50%. Αυτό σημαίνει ότι για εισόδημα του τέκνου μέχρι και €480, δεν μειώνεται καθόλου η παροχή του ΕΕΕ για την υπόλοιπη οικογένεια, αφού στο μηνιαίο επίδομα θα εξακολουθήσουν να υπολογίζονται και τα €240 για το τέκνο αυτό. Για εισοδήματα τέκνου που υπερβαίνουν τα €480, μόνο ένα μικρό μέρος λαμβάνεται υπόψη ως εισόδημα της οικογένειας, ως εξής:
  - από τα επόμενα €480-€1000 λαμβάνεται υπόψη το 10% αυτού του μέρους του εισοδήματος, και
  - από τα επόμενα €1000 μέχρι €2000 λαμβάνεται υπόψη το 15% αυτού του μέρους του εισοδήματος, και
  - για εισοδήματα του τέκνου σας που υπερβαίνουν τα €2000, λαμβάνεται υπόψη το 20% αυτού του μέρους του εισοδήματος.
    - Για παράδειγμα, εάν το ενήλικο τέκνο σας που είναι κάτω των 28 ετών εργάζεται με καθαρό μισθό €1500, τότε ως εισόδημα της οικογένειας για σκοπούς υπολογισμού του ΕΕΕ θα υπολογίζονται μόνο τα €367, εκ των οποίων τα πρώτα €240 αφορούν το ποσό που θα υπολογίζεται ως ΕΕΕ για τις ανάγκες του τέκνου αυτού.
- Εάν ο αιτητής/δικαιούχος ή ο/η σύζυγος είναι ανάπηρο πρόσωπο, τότε δεν λαμβάνονται υπόψη ως εισόδημα τα πρώτα €512 από το εισόδημα από εργασία.

Ποια επιδόματα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του ύψους του ΕΕΕ και ποια δεν λαμβάνονται υπόψη;

Επιδόματα που λαμβάνονται υπόψη ως εισόδημα στον υπολογισμό του ΕΕΕ

- Επίδομα τέκνου. Στην περίπτωση που καταβάλλεται εφάπαξ, επιμερίζεται σε περίοδο 12 μηνών, όπως και για όλα τα εισοδήματα που καταβάλλονται εφάπαξ και αφορούν περίοδο 12 μηνών.
- Επίδομα μονογονεϊκής οικογένειας
- Επίδομα ανεργίας.
  - Στην περίπτωση που καταβάλλεται και αφορά προηγούμενη περίοδο, επιμερίζεται ως εισόδημα στους μήνες ή την περίοδο για την οποία καταβλήθηκε.
- Συντάξεις ανικανότητας και αναπηρίας
- Συντάξεις και επιδόματα εξωτερικού
- Μηνιαία σύνταξη που παρέχεται δυνάμει του Περι Ανακουφίσεων Παθόντων Νόμου (εξαιρούνται τα αναπηρικά επιδόματα που παρέχονται βάση του πιο πάνω νόμου)
- Πασχαλινό επίδομα
- Επιχορηγήσεις και παροχές του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών και του Τμήματος Αλιείας
- Κατά χάριν μηνιαίο χορήγημα σε βετεράνους αγωνιστές και σε χήρο/α βετεράνου αγωνιστή του Β παγκοσμίου πολέμου
- οποιοδήποτε επίδομα ή χορήγημα ή βοήθημα, εξαιρουμένων αυτών που αναφέρονται ρητώς πιο κάτω

Εισοδήματα και επιδόματα που δεν λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του ΕΕΕ

- Επίδομα κηδείας
- Επίδομα τοκετού
- Φοιτητική χορηγία
- Επίδομα εθνοφρουρού
- Σχέδιο ενίσχυσης συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα
- Συνεισφορές αγαθοεργών ή φιλανθρωπικών ιδρυμάτων
- Διατροφή από υπόχρεο πρόσωπο εφόσον αποδεδειγμένα δεν λαμβάνεται (προσκομίζονται τα απαιτούμενα παραστατικά)
- Όλα τα επιδόματα ή και χορηγίες ή και βοηθήματα που παρέχονται βάση νομοθεσίας ή σχεδίων που εφαρμόζει το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρία
- Όλα τα επιδόματα ή και βοηθήματα ή και χορηγήματα που παρέχονται σε άτομο με αναπηρία λόγω της αναπηρίας του
- Από το μηνιαίο εισόδημα των τέκνων που προέρχεται από σχέδια κατάρτισης ή απόκτησης πρακτικής εμπειρίας, δεν λαμβάνονται υπόψη ως εισόδημα τα πρώτα €512 ευρώ.
- οποιαδήποτε από τα ποσά τα οποία παρέχονται στον αιτητή ή/και δικαιούχο ή/και σε οποιοδήποτε από τα πρόσωπα που ανήκουν στην οικογενειακή μονάδα από το Ταμείο Λαχείου Προνοίας ως οικονομική βοήθεια ή και από το ΥΕΠΚΑ ως έκτακτη οικονομική βοήθεια με έγκριση του Υπουργού

Ποιες είναι οι υποχρεώσεις του δικαιούχου για να μπορεί να λαμβάνει το ΕΕΕ, εάν πληρούνται όλα τα υπόλοιπα κριτήρια;

Τόσο ο αιτητής/δικαιούχος καθώς και οποιοδήποτε άλλο μέλος της οικογενειακής μονάδας για να είναι δικαιούχος του ΕΕΕ θα πρέπει να συμμορφώνεται προς τις υποχρεώσεις του με βάση τη Νομοθεσία για παροχή ΕΕΕ.

Πρόσωπο το οποίο είναι ικανό για εργασία οφείλει:

- να εγγραφεί ως άνεργος στο Μητρώο της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης
- να αποδεχθεί εργασία την οποία είναι ικανός να εκτελέσει και έχει τις δεξιότητες να εκτελέσει
- να μην παραιτείται εκούσια από την εργασία του:
  - έξι (6) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης για παροχή ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και
  - μετά την υποβολή της αίτησης για παροχή ΕΕΕ και
  - καθ'όλη την περίοδο που λαμβάνει ΕΕΕ
- να συμμετέχει σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή /και εκπαιδευτικά μαθήματα στα οποία θα καλεστεί να συμμετέχει
- να συμμετέχει σε ειδικό σχέδιο κοινωφελούς εργασίας στο οποίο θα καλεστεί να συμμετέχει
- να αποδέχεται την παροχή υπηρεσιών εξατομικευμένης προσέγγισης από ειδικευμένους Συμβούλους Απασχόλησης της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης
- να συμμετέχει σε προγράμματα ανάπτυξης της κοινωνικής αυτονομίας
- να αποδέχεται συναντήσεις και επισκέψεις στην κατοικία του για επί τόπου αξιολόγηση των δεδομένων του από αρμόδιους λειτουργούς σχετικά με το προγραμματισμό δράσεων για την επαγγελματική, συμβουλευτική καθοδήγηση και την ψυχοκοινωνική στήριξη και την κοινωνική αποκατάσταση του
- να τηρεί οποιεσδήποτε άλλες υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις της νομοθεσίας
- να αποδέχεται κοινωνική παρέμβαση
- να ενημερώνει άμεσα την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας σε περίπτωση ανάκλησης της εξουσιοδότησης για λήψη οποιασδήποτε πληροφορίας από τραπεζικά/συνεργατικά ιδρύματα, ασφαλιστικούς ή και άλλους οργανισμούς ή και άλλες

κρατικές αρχές.

- να ενημερώνει άμεσα την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας για οποιαδήποτε αλλαγή σε σχέση με την αίτηση του π.χ απόκτηση νέου μέλους στην οικογένεια, διαζύγιο, αύξηση ή μείωση των εισοδημάτων, αποξένωση περιουσίας κ.α

Τι είναι η κοινωνική παρέμβαση;

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αιτητή/δικαιούχου ή και οποιουδήποτε μέλους της οικογενειακής μονάδας με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη νομοθεσία τότε το πρόσωπο το οποίο δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις αυτές για να αποφασιστεί κατά πόσο είναι δικαιούχος για παροχή ΕΕΕ αποστέλλεται για κοινωνική παρέμβαση στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Ο αρμόδιος Λειτουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών θα τον επισκεφτεί και θα συνεργαστεί μαζί του για περαιτέρω χειρισμό των δυσκολιών που αντιμετωπίζει. Ο Λειτουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών θα ενημερώσει την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας κατά πόσο το πρόσωπο αυτό αντιμετωπίζει καταστάσεις οι οποίες τον εμποδίζουν στη συμμετοχή του στην εργασία. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το πρόσωπο αυτό δεν παύει να είναι δικαιούχο για ΕΕΕ.